

ARENГУVESTLUSE LÄBIVIIMISE TINGIMUSED JA KORD

- Arenguestlus on arvamuste vahetus, mis peab viima osapoolte omavahelisele paremale mõistmisele ja suurendama õpilase õpitahet.
- Arenguestluse põhiline eesmärk on kodu ja kooli koostöös lapse arengu igakülgne toetamine ning õpimotivatsiooni kujundamine.

Arenguestluste eesmärgid:

- anda vanemale teave üldisest eakohasest käitumisest ja arengust;
- aidata vanemal analüüsida ning hinnata oma lapse edusamme, õpitulemusi ja käitumist;
- aidata koostada järgmiseks õppeperioodiks plaani, kuidas ületada võimalikke raskusi või mida teha oma lapse annete arendamisel;
- leppida lapsega kokku tema järgneva õppeperioodi eesmärkides, et kool ja kodu teda nende saavutamisel võimalikult hästi toetada saaksid;
- aidata kujuneda lapse adekvaatsel enesehinnangul;
- luua ja hoida suhteid kooli, õpilaste ning nende vanemate vahel;
- ennetada võimalikke probleeme lapse käitumises, õppimises ja arengus;
- nõustada ja aidata last ning lapsevanemaid õppimise, õpetamise ja kasvatamise valdkondades;
- suunata õpilast analüüsima, hindama ja kavandama ise oma tegevust;
- õpetada õpilast ise vastutama ja oma õppetegevust jälgima;
- suunata õpilast üha julgemini eesmärke püstitama ja neid saavutama;
- aidata õpilast edasise haridustee planeerimisel

Arenguestluse pidamise reeglid

- Arenguestlusti peetakse vähemalt kord õppeaastas.
- Kooli tulnud uue õpilasega viiakse vestlus läbi kahe kuu jooksul õpilase nimekirja arvamise päevast. Erandiks on õpilased, kes arvatakse nimekirja kevadel või suvelnendega toimub vestlus sügisel.
- Arenguestlusest võtab osa õpilane, lapsevanem (hooldaja) ja õpilase klassijuhataja.
- Vajadusel kaasatakse arenguestlusele teisi õpetajaid, tugispetsialiste, koolitöötajaid või õpilase elukohajärgse omavalitsuse esindajaid.
- Arenguestluse läbiviija (klassijuhataja) planeerib poolaasta tööplaanis ka arenguestluste ajad. Hariduslike erivajadustega õpilaste või kiireid lahendusi vajavate olukordade puhul viiakse arenguestlus läbi juba oktoobris-novembris.
- Vestluse toimumise kuupäev ja kellaaeg tuleb isiklikult vestlusel osalejatega kokku leppida.

- Arenguvestluse toimumise aeg ning teave osalejatest peab asjaosalistel olema teada vähemalt kaks nädalat enne.
- Arenguvestluse läbiviija valikul kasutatakse kohandatud küsimustikke, arvestades õpilase individuaalsust.
- Arenguvestluse läbiviija annab õpilasele ja lapsevanemale eneseanalüüsilehe/küsimustiku vestluse aega kokku leppides.
- Vajadusel laseb arenguvestluse läbiviija enne arenguvestluse toimumist ka aineõpetajatel täita lapse kohta küsitluslehe.

Arenguvestluse läbiviija koostab vestluse kava:

- arenguvestluse temaatika, kestus, eesmärk;
- õpilase püüdluste tunnustamine, positiivse väljatoomine;
- arenguvõimaluste (nii vaimne, füüsiline kui muu) selgitamine;
- lahenduste leidmine;
- edasise tegevusplaani koostamine;
- kokkulepete saavutamine ja fikseerimine kokkuvõttes.

Arenguvestluse läbiviija

- tutvub eelmise arenguvestluse kokkulepetega;
  - juhhib vestlust eelnevalt koostatud kava alusel, olles küllalt paindlik ja kohanev võimalike pöörete korral vestluses;
  - peab meeles, et arenguvestlusel peaksid laps ja lapsevanem kõnelema umbes 80%, tema ise 20%; kõigil osalejail peab olema võimalus rääkida;
  - teeb vajalikke märkmeid, kui ei ole kokku lepitud teisiti;
  - on rahulik ja positiivselt meelestatud;
  - aitab lapsel ja lapsevanemal sõnastada lapse eesmärgid;
  - pakub probleemide lahendamiseks ja eesmärkide saavutamiseks välja kohaseid, reaalseid ning kõiki osapooli rahuldavaid meetodeid;
  - vajadusel juhendab lapsevanemat;
  - kirjutab arenguvestluse aruandesse ühise hinnangu eelmise arenguperioodi kohta ning eesmise arenguperioodi eesmärgid, vormistab osapoolte vahelised kokkulepped, võtab aruandele allkirjad.
- Arenguvestlust peetakse privaatses ruumis, mis on mugav ja kus puuduvad võimalikud segajad.
  - Kooliruumide lahtiolek tuleb kokku leppida viis tööpäeva enne arenguvestluse toimumist. Kooliruumide lahtioleku ja kasutamise võimaluse tagab vastav töötaja direktori korralduse alusel.
  - Arenguvestlusest olulisim dokumenteeritakse vestluse kokkuvõttes ja märgitakse individuaalse arengu jälgimise kaardile.

- Koopia kokkulepetest edastatakse (tehakse nähtavaks) vanemale 3 tööpäeva jooksul.
- Saavutatud kokkulepete alusel toimuvad vajadusel järeltegevused: täiendav vestlus, juhendamine, kokkulepete korrigeerimine, saavutatu hindamine.
- Direktorile esitatakse kohe arenguestluse järel vanema ettepanekud ja/või küsimused koolile. Vanemale saadetakse kooli poolt vastus.
- Teistele koolitöötajatele edastatakse direktori poolt vanema/kodu ettepanekud ja/või küsimused, kui vanem/laps on sellega nõus.
- Klassijuhataja vahetumisel kehtivad kõik õpilase ja/või vanemaga tehtud kokkulepped, edastatakse vajalik dokumentatsioon/teave uuele klassijuhatajale.
- Kehtivad, sh õpilase lahkumisel koolist, kõik konfidentsiaalsuse nõuded.
- Kooliaasta lõpus esitab klassijuhataja direktorile arenguestluste läbiviimise aruandelehe klassi nimekirjaga: iga arenguestluse toimumise kuupäev, lapsevanema allkiri.
Aruande kinnitab klassijuhataja oma allkirjaga.

NÄIDISED (*kasutamiseks soovi korral*)

LISA 1

Kutse

Lugupeetud Malle ja Mati Maasikas

Ootan Teid koos oma poja/tütrega, Siim Maasikaga, lapse arenguestlusele .... Kooli esmaspäeval, 15. novembril kell 15.00. Varuge aega umbes üks tund. Kui see aeg teile ei sobi, palun helistage tel. .... uue aja kokkuleppimiseks.

Kirjale on lisatud küsimustik, mis on teile abiks vestluse ettevalmistamisel.

Lugupidamisega
õpetaja Liidia Liblikas

LISA 2**ABISTAVAD KÜSIMUSED ÕPILASELE****ARENGUVESTLUSTEKS ETTEVALMISTAMISEL (I kooliaste)**

Jrk	Küsimus	Sinu vastus, arvamus, hinnang
1.	Mis sulle koolis meeldib?	
2.	Millised tunnid sulle meeldivad? Miks?	
3.	Mis sul hästi õnnestub?	
4.	Millised ained on sulle rasked? Miks?	
5.	Millega sa kodus tegeled?	
6.	Millele kulub sul kõige enam aega?	
7.	Kellega veedad meeleldi aega?	
8.	Millised on sinu huvialad?	

LISA 3**ABISTAVAD KÜSIMUSED ÕPILASELE****ARENGUVESTLUSTEKS ETTEVALMISTAMISEL (II ja III kooliaste)**

1.	Mis valmistab sulle koolis rõõmu?	
2.	Mis on sulle õppimise juures kõige huvitavam?	
3.	Mis sulle õppimise juures kõige vähem meeldib?	
4.	Millal sa jätad õppimise pooleli, mis seda mõjutab?	
5.	Kas sinu hinded näitavad tegelikke teadmisi ja oskusi ning vastavad sinu võimetele?	
6.	Millistes ainetes sul läheb hästi?	
7.	Mis põhjustab õppimises halbu tulemusi?	
8.	Millistes ainetes ilmnevad raskused?	
9.	Mida teed, et paremaid tulemusi saada?	
10.	Kas õpid iseseisvalt kodus järele, kui oled haiguse tõttu puudunud?	

11.	Kas võtad koolist puududes ühendust klassikaaslastele, et õppimist küsida?	
12.	Kuidas kirjeldad ennast kui suhtlejat?	
13.	Millistes olukordades koolis tunned end ebakindlana ja vajaksid abi?	
14.	Millised huvid ja harrastused aitavad sul ennast arendada? Millises huviringis osaled?	
15.	Mida sinu jaoks tähendab olla viisakas?	
16.	Kuidas käitud, kui näed kaaslaste kiusamist ja vägivalla kasutamist?	
17.	Kui aktiivne sa oled, et kaasa rääkida ja mõjutada sündmusi koolis?	
18.	Mida sooviksid muuta enda juures, et edaspidi veelgi tulemuslikum olla?	
19.	Mil määral järgid oma igapäevaelus tervisliku eluviisi põhimõtteid?	
20.	Kes või mis mõjutab sinu tulevikuplaane kõige enam?	

LISA 4

KÜSIMUSTIK ENESEANALÜÜSIKS ÕPILASELE

Vasta nendele küsimustele võimalikult ausalt! /Vajadusel võid valida ka mitu vastusevarianti.

NIMI: _____

1. Koolis käia mulle...

- a) meeldib
- b) ei meeldi
- c) vahel meeldib, vahel mitte

2. Ma hilinen kooli/tundi ...

- a) päris tihti
- b) vahel harva
- c) mitte kunagi

3. Ma unustan oma õppevahendeid ja kodutöid...

- a) mitte kunagi
- b) mõnel korral kooliaasta jooksul
- c) vähemalt kord kuus

d) kord nädalas

4. Ma alustan tundi...

- a) kohe, kui õpetaja märku annab
- b) kui õpetaja on mind mitu korda palunud või peab minu järel ootama
- c) vahel kohe, vahel tahan tembutada

5. Tunni ajal tegelen ma kõrvaliste asjadega ega pane õpetaja juttu tähele...

- a) mitte kunagi
- b) vahel harva
- c) peaaegu iga päev

6. Kui õpetaja räägib, siis...

- a) ma ei sega vahele
- b) hüüan tihti kohalt vahele

7. Kontrolltöö ajal raskustes olles...

- a) lähen õpetajalt abi paluma
- b) küsin pinginaabrilt või teistelt klassikaaslastelt
- c) püüan ise põhjalikumalt uurida
- d) jätan lihtsalt tegemata

8. Ma vaidlen õpetajaga

- a) mitte kunagi, sest seda pole vaja
- b) kui mul on õigus, julgen seda välja öelda
- c) tihti, sest mulle meeldib, kui saan oma tahtmist
- d) mitte kunagi, sest õpetaja ei taha minu arvamust kuulda

9. Olen ise tülide algatajaks

- a) mitte kunagi
- b) päris tihti
- c) vahel harva

10. Ma satun tihti tülidesse

- a) jah
- b) ei

11. Tülide põhjustajaks olen vahel ka ise

- a) jah
- b) ei

12. Kui õpetaja vihikud või tunnikontrollid ära palub tuua, siis ma ...

- a) unustan need tihti andmata ja panen koolikotti
- b) annan alati ära
- c) vahel annan ära ja vahel ei anna

13. Kui olen puudunud, ...

- a) tahan oma järeltööd kohe ära teha
- b) peab õpetaja mulle järeltöid mitu korda meelde tuletama
- c) teen mõnikord järeltööd kohe ära, mõnikord mitte

14. Kui mul on midagi tegemata või mulle mõni asi ei meeldi, ...

- a) räägin kõik ausalt ära
- b) kasutan vahel hädavalet

15. Kui mul mõni asi ei õnnestu, ...

- a) lähen endast välja
- b) lepin sellega
- c) vahel lähen endast välja, vahel mitte

16. Ma käitun õpetaja juuresolekul samamoodi kui siis, kui teda pole

- a) alati
- b) mitte alati
- c) püüan õpetaja ees paremini käituda

17. Olen klassikaaslasi löönud

- a) jah (enda kaitseks)
- b) jah (vahel ka põhjusega)
- c) ei

18. Olen klassikaaslasi narrinud või nende kohta halvustavalt öelnud

- a) jah
- b) ei

19. Käitumishinde pärast ...

- a) mul muret ei ole, sest mu käitumine on korras
- b) püüan pingutada
- c) ma enamasti vaeva ei näe, sest mul lihtsalt juhtuvad alati pahandused
- d) pole mõtet pingutada, sest õpetaja ei pane ka siis paremat hinnet, kui hästi käitun
- e) ma pingutan mõnikord, aga ei tee seda alati

20. Õppekäikudel...

- a) panen alati õpetajat tähele
- b) on mul väga raske õpetaja sõnade järgi toimida
- c) õpetaja peab mind tihti keelama

21. Koolisõoklas...

- a) armastan juttu ajada
- b) käitun viisakalt
- c) vaidlen puudujate toidu pärast

21. Õpetaja peaks minuga rangem olema

- a) jah
- b) ei

22. Mille poolest erineb range õpetaja kurjast õpetajast?

23. Kuidas sina võiksid kaasa aidata, et meie klassi lapsed saaksid omavahel paremini läbi?

24. Millise käitumishinde sa ise enda käitumisele paneksid?

- a) eeskujulik
- b) hea
- c) rahuldav
- d) mitterahuldav

25. Mis sulle meie klassis kõige rohkem meeldib? Kirjuta väike jutuke meie klassi headest omadustest!

26. Kirjuta siia oma arvamus sellest, mis sul väga hästi välja tuleb või millistes tegevustes sa enda arvates tubli oled.

LISA 5

ABISTAVAD KÜSIMUSED LASTEVANEMATELE ARENGUVESTLUSTEKS ETTEVALMISTAMISEL

1.	Mida hindate oma lapses kõige enam?	
2.	Millised on teie lapse huvid ja harjumused?	
3.	Kuivõrd olete kursis koolieluga? Kui palju infot saate lapselt?	
4.	Milline on teie lapse suhe kooli, kaaslastesse ja õpetajatesse?	
5.	Mis lapsele koolis meeldib, mis ei meeldi?	
6.	Millised on lapse võimalused tegeleda õppimise ja huvialadega?	
7.	Kuivõrd olete lapsega arutanud tema tulevikuplaane?	
8.	Kuidas teie laps käitub konfliktsituatsioonides?	
9.	Kas te õpite koos lapsega kodus? Kontrollite tema õppetööd?	
10.	Kas te innustate last osalema mõnes huviringis?	

11.	Kas te osalete kooli ühisüritustel koos lapsega või üritustel, kus teie laps esineb?	
12.	Millised on teie lapse kohustused kodus?	
10.	Kui teie lapsel on õpiraskused, siis mis võib olla selle põhjuseks?	
11.	Kui kaua valmistub teie laps järgmiseks koolipäevaks?	
12.	Millistes ainetes on teie laps edukas?	
13.	Millistes ainetes vajab laps teie arvates täiendavat õpetamist?	
14.	Milliseid vaba aja veetmise võimalusi eelistab teie laps?	
15.	Kas teie laps on rohkem meeskonna- või üksiktegutseja?	
16.	Kuidas reageerite, kui lapsel läheb koolis hästi/halvasti?	
17.	Millisena näete meie koostööd?	
18.	Millised on teie ootused ja ettepanekud koolile?	
19.	Millised on teie lapse eripärad, mida peaksin õpetajana teadma?	

LISA 6. AINEÕPETAJA HINNANGULEHT

Õpilase nimi:.....

Õppeaine	Mis hästi õnnestub, mille eest kiita	Mida peaks muutma, arenguvõimalused
Eesti keel/ kirjandus		
Matemaatika		
Ajalugu		
Inimeseõpetus		
Ühiskonnaõpetus		
Inglise/vene keel		
Loodusõpetus		
Keemia		
Füüsika		
Kunst		
Muusika		
Tööõpetus/käsitöö ja kodundus/ tehnoloogiaõpetus		
Arvutiõpetus		
Kehaline kasvatus		

**LISA 7.
ARENGUVESTLUSE KOKKUVÕTE**

ARENGUVESTLUSE KOKKUVÕTE

Vestlus toimus /kuupäev/:

Vestlusel osalesid:

_____ (*nimi*) **anded, võimed, head tulemused:**

Tähelepanu oleks vaja pöörata:

Eesmärgid järgnevas perioodiks:

Kokkulepped/tegevuskava:

Ettepanekud koolile:

.....
Õpilane

.....
Lapsevanem(ad)

.....
Õpetaja

LISA 9

ARNGUVESTLUSTE ARUANNE

_____ klassi arenguestluse aruanne.

Jrk.	Õpilane	Kuupäev	Lapsevanema allkiri

Kuupäev

Klassijuhataja allkiri